

Ўзбекистон — келажаги буюк давлат

ЖАДЖ СЎЗИ

1991 йил 1 январдан чиқа бошлаган

2001 йил 31 октябрь
чоршанба
Сотувда эркин нархда
№ 222 (2784)

ЎЗБЕКISTON RESPUBLIKASI OLIY MAJLISI VA ЎЗБЕКISTON RESPUBLIKASI VAZIRLAR MAJLISINING GAZETASI

Жанубий ҳудудларда ОСУДА ҚИШЛОҚЛАР

Термиз туманидаги Орол қишлоғи мамлакатимизнинг Афғонистон билан chegaradosh ҳудудида жойлашган. Байрам қулла-ри, масалан, ёш саъяткор С. Саидмаликов раҳбарлик қилаётган ҳаваскор ашула ва рақс дастаси ранг-баранг дастурли билан чегарачилар дилини хушнуд этади. Қишлоқ боғbonлари томорқаларида етиштирилган мева-чевалардан бирга баҳам кўрадилар. Тўйларига таклиф қилдилар.

Ватан посбони бўлиб етиштирилган Афғонистон билан chegaradosh ҳудудида жойлашган. Байрам қулла-ри, масалан, ёш саъяткор С. Саидмаликов раҳбарлик қилаётган ҳаваскор ашула ва рақс дастаси ранг-баранг дастурли билан чегарачилар дилини хушнуд этади. Қишлоқ боғbonлари томорқаларида етиштирилган мева-чевалардан бирга баҳам кўрадилар. Тўйларига таклиф қилдилар.

Биз ҳам вақти-вақти билан шу Муҳаммадjon Matmусов бўлиб бўлган чегара бўлинимасида бўлиб турамыз, — дейди «Термиз оқшоми» газетасининг муҳаррири Гелдимурод Саидмаликов. — Уларнинг ҳузур-ида Ватан ҳақида, шу соҳилларда яшаб ўтган аждодларимизнинг тарихи ҳақида, ўз муҳуш қилмишлари билан бутун дунё афкор оммасининг қаҳр-газабини кўзатган халқаро терроризмининг моҳияти ҳақида суҳбатларимиз қизгин кечеди. Аскар халқи қунгилонар гурунларга, ҳазин-мутойиба, латифаларга ўч бўлади. Бизнинг ҳар бир салом-алимига кўнбулар ҳақидаги баҳсларимиз шу азиз Ватанини кўз қорачиқдай асраб-авайлаш учун интилишларимизга қувват бағишлаганди бўлади.

Чегара бўлинимаси назорат постидан Амударё соҳилида жойлашган узок-узоклардаги қишлоқлар ҳам кўриниб туради. Бу осуда қишлоқлар ҳам тўғ чегарачиларнинг қўл қафларига тургандай. Ҳа, улар жонажон Ватанини, шу обод замани ҳар хил ҳавф-хатарлардан қўнларининг қафларидан тўтуб ҳимоя қилдилар.

Чегара бўлинимаси назорат постидан Амударё соҳилида жойлашган узок-узоклардаги қишлоқлар ҳам кўриниб туради. Бу осуда қишлоқлар ҳам тўғ чегарачиларнинг қўл қафларига тургандай. Ҳа, улар жонажон Ватанини, шу обод замани ҳар хил ҳавф-хатарлардан қўнларининг қафларидан тўтуб ҳимоя қилдилар.

Олимжон УСАНОВ,
«Жадж сўзи» муҳбири.

ОҚСАРОЙДА ҚАБУЛ

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислам Каримов 30 октябрь куни Оқсаройда АҚШ Қуролли қулалари Марказий қўмондонлиги бош

қўмондони Томми Фрэнксни қабул қилди. Урашувда халқаро террорчиликка қарши кураш масаласи, минтақадаги ҳарбий-

сиёсий ҳолат, жумладан, Афғонистондаги вазият муҳокама қилинди. Томонлар Ўзбекистон Республикаси билан АҚШ ўрта-

сидаги ҳарбий-техникавий ҳамкорликни ривожлантириш масаласи юзасидан фикр алмашди. (ЎзА).
СУРАТЛАРДА: қабул пайти. Абдувоҳид ТУРАЕВ олган суратлар.

УКРАИНА ЭЛЧИХОНАСИДА УЧРАШУВ

Украинанинг Тошкентдаги элчихонасида оммавий ахборот воситалари вакиллари учун матбуот анжумани ўтказилди. Уни Украинанинг Ўзбекистондаги Факультетда ва Мухтор элчиси А.Касьяненко бошқарди.

Украина билан Ўзбекистон ўртасидаги иқтисодий ҳамкорликнинг ривожланиш сурати мамлакатларимиз ўртасидаги стратегик ҳамкорлик таъмоили билан белгиланади, — деди элчи. — Иқтисодий, маданий ҳамкорликнинг йилдан йилга кенгайиб бораётгани ҳам ушбу таъмоийл асосида курилган муносабатларимиз самарасидир. Рақамларга назар ташласак, жорий йилнинг январь-сентябрь ойларида икки мамлакат ўртасида товар айирбошлаш ҳажми 288,96 миллион АҚШ долларига етди. Бу ўтган йилнинг шу давридаги кўрсаткичдан 23 фоиз кўнйди.

Анжуманда таъкидланганидек, Украина жорий йилнинг ўн ойида мамлакатимизга баҳоси 164,83 миллион АҚШ долларига тенг миқдорда маҳсулот экспорт қилган. Ўзбекистондан импорт ҳажми эса 124,13 миллион АҚШ долларига етган.

Хар томонлама ҳамкорлик бўйича Ўзбекистон Украина ҳукуматларо комиссиясининг аъён қўнларда бўлиши кутилаётган бешинчи мажлис мамлакатларимиз ўртасидаги савдо-иқтисодий ҳамкорликка янги туртки беради, деди элчи. Унинг айтишича, мажлисда мамлакатларимиз ўртасидаги ўзаро ҳисоб-китоб операцияларини тақомиллаштириш, Ўзбекистондаги нефть-газ қўнларига Украина компанияларини кўнроқ жалб этиш ҳамда Украина сармояси иштирокчида республикада янги қўнма корхоналар ташкил қилиш масалалари кўнриб чиқилади. (ЎзА).

АКСИЛТЕРРОР: ЭНГ СЎНГИ ДАРАКЛАР

Би-би-си хабарларига қараганда, АҚШ ҳарбий-ҳаво қулаларининг сўнги қўнлардаги зарбалар нишонли халқаро террорчи Усама бин Ладдиннинг ер остидаги истоҳкомларига қаратилган. Қўн кеча Пентагон расмийлари олиб бориладиган ушбу амалиётлар натижасида «Аль-Қоидда» ташкилот ва толибларнинг оқори мавақиди мулозимлари ҳолок бўлганлиги эҳтимоли борлигини маълум қилди. Ҳарбий амалиётлар эса давом этмоқда.

Оқ уш намоёндаларининг билдиришича, шу йилнинг ноябрь ойида Нью-Йоркда АҚШ раҳбарлари Жорж Буш билан Покистон президенти генерал Первез Мушарраф ўртасида ўзаро учрашув бўлиб ўтади. Булажак мулоқотларда аксилтеррор билан боғлиқ масалалар муҳокама этилиши кутилмоқда.

«New York Post»нинг хабар беришича, кеча тунда Оқ уш раҳбарлари Жорж Буш бейсбол мусобақасини тамоша қилиш учун Нью-Йоркка йўл олган. Президентнинг ушбу сафари Американинг террорчилар таҳдидидан қўнқасининг кўрсатида, дейилади ушбу хабарда. Маълум бўлишича, ташриф давомида Оқ уш раҳбарининг 1500 нафар ҳарбийлашган полициячи қўнқайди.

«Associated Press» ахборот агентлигининг тарқатган хабарига қараганда, кеча Пентагон расмийлари Афғонистон ҳудудида ўз пайда қўнлар учун ҳарбий база очиб боради қатъий ҳулосага келган. АҚШ Муудофа вазирилик вакиллари айтишича, Афғонистондаги террор ўчоқларини батамом йўқотиш учун биргина ҳарбий ҳаво қулаларининг зарбалари ожизлик қилади.

Террорчилар АҚШга қарши янги таъвоуз уюштиришга тайёрларлик кўрмоқда. Кеча АҚШ Бош прокурори ва оқш вазири Жон Эшкфорт худди шундай хабар беришди қўн элчи. «Интерфакс» агентлигининг хабар беришича, Ж. Эшкфорт эҳтимолий теракт қаерда ва қандай йўсунда уюштирилиши мумкинлиги ҳусусида изоҳ беришган.

Кремль мулозимлари яна бир бор Россиянинг Афғонистонда янги тузилажак ҳукумат аъзолари сафига толиблардан вакилар киритилишига қатъий қарши эканлигини оён этди. Кеча мамлакат ташқи ишлар вазири Игорь Иванов Афғонистондаги ҳунрээликларнинг бош айбодори толиблар эканлигини алоҳида таъкидлади.

Кеча Шри-Ланка Бош вазири Ратносир Викрамонакка террорчилар томондан уюштирилган таъвоузнинг олди олинди. Мамлакат Бош вазири омон қолган. Аммо ўнлаб беғуноҳ одамлар қурбон бўлган.

АҚШда кўйдирги касаллигига чалинганлар яна биттага кўнайиб, 15 нафар кишига өтди. Сўнги бемор Гамильтон шаҳрида яшовчи 51 ёшли аёл бўлиб чиқди. Хабарларда айтилишича, АҚШ синчилари ҳали ҳам ушбу касаллиқни қўзғатувчи бактериялар қуқни қаердан жўнатилаётганини ҳусусида бир тўхтамага келганига йўқ.

«Интернет» хабарлари асосида тайёрланди.

Учинчи илдииз

Кечкурун ишдан қайтаётганда, энг қулай транспорт воситаси саналими — метрога тушим. Пахтакор бекатидан Алишер Навоий бекатига ўтиш учун ўзюбор зинаповдан тушарканман, метрополитен ходимасининг кўнроқдек овози эътиборимни тортиди. «Хурмаги йўловчилар Эртага соат 5:00 дан бошлаб янги йўналиш иш бошлади. Янги Юнусобод йўлга марҳамат қилинг!» Бу сўзларни эшитиб чарчоқлар ҳам чиқиб кетгандай бўлди. Имкони бўлса, ҳозирнинг ўзидаёқ янги йўналишга ўтишга ошқардим. Болаликдагидай бу хушхабарни шу дамдаёқ кимгадир суянчилгим келарди. Ётоқхонага кела-қолиб йўналишга айтишларимизда, Барчанинг бу қалар кенг ва ёруғлигини кўнриб ич-ичимдан яйраб кетдим. Атрофимиз эса менга ўшаб ҳайратдан «ёзи очилганлар»нинг ҳисоби йўқ, ҳамма бу мўъжизадан лолу ҳайрон.

Вагон ичидаги йўловчиларнинг қўнчилиги ўринларидан туриб ошган. Ҳар бир эшик олдида тўп-тўп одам. Ҳамма ҳам бу тўп-тўпдан тазоқ баҳам олсам, дейди. Бу — оксак сангит асарлари эса бир-бирини такрорлайдиган тарза тароватли, фусункор. Бирин-кетин бекатлардан ўтиб борамиз. Бир томони ошмоқ ўриниқли, ёп-ёруқ, оёқ остига худди зар сепагланди, ҳатто оёқ кийим билан киришга одам тортинадиган янги вагонлардан тушим келмайди. Яна бир томони эса ҳар бир бекатин тамоша қилиш, ўзликдан баҳра олам келди. Мен каби айнан ер ости сайрига чиққан тенгдошларим билан ҳар бир бекатини ҳайрат билан обон айландим.

ЎЗБЕКISTON RESPUBLIKASI BOШ ПРОКУРАТУРАСИДА

Ўзбекистон Республикаси Бош прокуратурасида мамлакатимизда кейинги пайларда қабул қилинган суд-ҳуққ соҳаси оид қўнларини амалда таътиқ этиш ҳамда уларнинг ижросига бағишланган йиғилиш бўлиб ўтди.

Йиғилиш Бош прокурорнинг биринчи ўринбосари А.Эргашев бошқарди.

Кўн тартибидаги масалалар — Жиний ҳазоранинг либераллаштирилиши муносабати билан Ўзбекистон Республикасининг Жинийот, Жинийот-процессуал кодекслари ҳамда Маъмурий жавобгарлик тўрисидаги кодексига ўзгартишлар ва қўшимчалар киритиш ҳақида» Қўн қабул қилинган, айниқса, алоҳида аҳамият касб этди. Маъмур Қўн ш йил 18 октябрдан қуца кирди.

Демократик жараёйлари янада чуқурлаштириш, инсон ҳаққларини устуворлигини таъминлашга қаратилган ва қалам барча ҳуқуқни муҳофаза қилувчи органлар, жумладан, прокуратура идоралари ҳошимларидан янада улкан масъулиятни талаб қилади. Шу мақсадда Олий суд раиси, Бош прокурор ва ички ишлар вазирининг маъмур Қўннинг ижро этиш масаласига оид бир-галликдаги кўрсатмаси қўнларга ижро этиш учун қобилигани таъкидланди.

Йиғилишда давлатимиз раҳбарининг шўро тузумидан қолган эски қўнлидаги иш юритиш тартибидан воз келиб, фуқароларни шайфактисиз ҳаётга билан эмас, балки инсонпарварлик руҳида тарбиялаш асосида ҳуқуқий давлат қуриш йўлидан изчил бори-

шимиз зарур эканлини кўп бора уқтириши ва бу йўлда собитқадамлик билан амалий чоралар қуришда ҳам ўнрак бўлаётгани алоҳида айтиб ўтилди. Президентимизнинг бундай инсонпарварлик сийасатининг яна бир амалий ифодаси — ақнида қабул қилинган амнистия тўрисидаги Фармони талабларининг жойларда тўлиқ бажарилиши, унда белгилашган муқддлатга қатъий риоя қилиниши устидан прокуратура назоратини янада қурайтириш лозимлиги қай этди.

Шунингдек, террорчилик ва диний экстремизмга қарши кураш ҳамда унинг олдини олишда прокуратура идоралари томонидан муайян тадбирлар амалга оширилаётгани, бу бордаги ишларни ҳусайтирмаслик заруриги юзасидан тегишли кўрсатмалар берилди. Тинчликни сақлаш ва янада мустақкамлаш йўлида доим ороқ ва ҳушёр бўлиш, кенг жамоатчилик ўртасида давлатий сийасати ва қўнларини мунтазам тушунтириб бориш, қўнчилик таъминлаш чораларини қуриш соҳа ҳодимларининг қуналик ваифаси бўлиши кераклиги қатъий уқтирилди.

Бохад НОРОЕВ,
ЎзА муҳбири.

«Конституция — ҳаётимиз қонуни» танловига ТАРАҚҚИЁТИМИЗ КАФОЛАТИ

Мамлакатимизда инсон ва фуқароларнинг асосий ҳуқуқ ва эркинликларига ҳама бурчларини ҳуқуқий қамолати ҳисобланган Конституция муҳим ўрин тутди. Конституция шуниси билан аҳамиятлики, унда жамиятга содир бўлиб турадиган у ёки бу ҳолатлар энг умумий тарзда, конституцион даражада нормаланди, ҳуқуқий тус берилди. Кейинчалик бу ҳолатлар жорий қўн ҳужжатларида (қўнларда, Президент Фармонларида, Ҳукумат қарорларида ва ҳоказо) етарлича ривожлантирилди. Амалдаги Конституциянинг турли моддаларида жами 61 та ҳолат бўйича бевосита турли қўнларга ҳавола қилинган, билвоситалари яна алоҳидача. Шу маънода айтиш мумкинки, Конституция — қўнларнинг қонуни. У олий ойдик қуца эга бўлган, ҳамма учун умуммаъбурий бўлган эҳма ҳуқуқий ҳужжатдир. Бинобарин, «маъкур Конституциянинг бирорта қондаси Ўзбекистон Республикаси ҳуқуқ ва манфаатларига зарар етказадиган тарзда талқин этилиши мумкин эмас» (Конституциянинг 16-моддаси).

«маъкур Конституциянинг бирорта қондаси Ўзбекистон Республикаси ҳуқуқ ва манфаатларига зарар етказадиган тарзда талқин этилиши мумкин эмас» (Конституциянинг 16-моддаси).

Қўнлардан билвосита ҳавола қилинган ҳолатлар бўйича Конституциянинг 53-моддасига тўғрисида Гаежгон учун тушунарли бўлиши мақсадига ушбу моддани айнан келтирамиз: «Бозор муносабатларини ривожлантиришга қаратилган Ўзбекистон иқтисодиётининг негизини ҳилма-хил шакллардаги мулк ташкил этди. Давлат истеъмолчиларнинг ҳуқуқий устулунини тан олиб, иқтисодий фойлият, табиқорчилик ва меҳнат қилиш эркинлигини ва ҳуқуқий жиҳатдан баъбаравар муҳофаза этилишини қамолатлади. Хусусий мулк бошқа мулк шакллари каби дахлсиз ва давлат ҳимоясидадир. Мулкдор

ликоси Президентнинг 1994 йил 21 январдаги «Иқтисодий ислохотларни янада чуқурлаштириш, ҳусусий мулк манфаатларини ҳимоя қилиш ва табиқорчиликни ривожлантириш чора-тадбирларни тўрисидаги Фармони шунлар жумласидан дидир. Бу боралда сай-харакатларимиз якуни Ўзбекистон Республикасининг Фуқаролик кодексидир.

Фуқаролик кодексиди ҳақида тағирганда, мамлакатимиз Президентининг «Фуқаролик кодексиди — бозор муносабатларининг Конституцияси» деган фикрларини эслатиш зарур ва етарли. Чиндан-да, ушбу кодексе бозор муносабатларини тарофлар ўртасидаги ҳуқуқ ва бурчлар вул-

(Давоми 3-бетда).

Хуришдбек МҲИЕВ,
Ўзбекистон Иллий
университетини
таъабиси.

Хотира

Она нияти
От чоптириб чиқдинг уйингдан
От чоптириб қайтгин, илоҳим!

Ўлмоғим шарт юлдузларнинг шўблаларини

Шоир Тилак Журанинг ҳаёт тарзи, ҳар бир нафас олиши ва сўзи муҳаббатдан, меҳрдан иборат эди.

ради. У ўзининг қисқа умри давомида боқий шеърят даргоҳида сезиларли из қолдириб кетди.

Улғайтирдим полвоним дея,
Толиққанда дармоним дея.
Шамол каби елиб борасан,

Ўрмалар деворга нам,
Лабни кучган каби ғам.
Шувонидан айрилиб,

Сабр қилам...
Сабр қиламан;
Сабрдан ўзимга эжабр қиламан,

Ўлмоғим керак мен ҳали
Ўлмоғим шарт юлдузларнинг шўблаларини,

Пиночет Лондонда ҳибсга олинган кунни бўкиб ўлган
ебўймас қанча сизгир,

Агар Зилзилахон хўп десалар,
Бешёғочдаги сомсахонада учрашиб...

ака? — «вафодор муҳлиси»ни
бу сафар бехато таниди
Суробхўжа.

Анвар ОБИДЖОН ПАТИЙДИН ҲАЖВИЯ

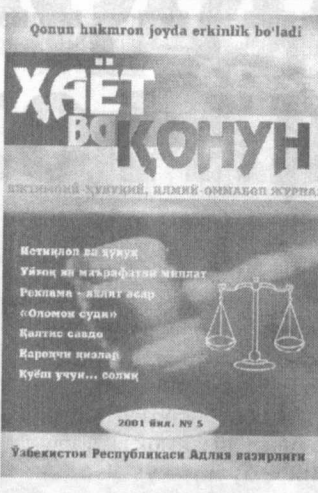
Транзистордан қўлоқ узмай,
чойни майдақўлдан қилиб
ўтирган Бердиматнинг ҳали

Бердимат хоҳоланин
бошлаган чўғда, студиядаги
микрорфон «ишқ» этиб ўчиб,

Кузнинг сокин кўчаларида
Кезайтган болаҳкам — баҳор...
Нўрмурад МУҲАММАДЖОНОВ Сурат-лавҳаси.

Сизнинг журналингиз Қонунни билай десангиз...

Дарвоқе, қонунни ҳамма ҳам тушунавермайди. Лекин биз яшаётган жамият ва келажак қонунларимизни ҳар бир фуқаронинг англаши ва тушунишини ҳаётий зарурат ёхуд эҳтиёжга айлантириши, шубҳасиз. Чунки ҳуқуқий демократик давлат, фуқаролик жамиятини шакллантириш жамиятда ҳуқуқий маданиятни юксалтириш, ҳар бир фуқаронинг ўз ҳақ-ҳуқуқини нечоғли англаши, яъни амалдаги Қонунларимизни қай даражада билишига боғлиқ.

«Орол сулувлари»

«Олтин куз» фестивали ҳақида эшитганмизсиз? Бу — «Чинобод» сихатгоҳида дам олувчиларнинг анъанавий байрами. Бу йили «Олтин куз»да қоракалпоғистонлик дам олувчилар — «Орол сулувлари» ва «Бегойим» жамоаларига бўлиниб ўзаро беллашди.

Кичик ва ўрта бизнесни қўллаб-қувватлаш ва банк мижозларига янада қулай шароитларни яратиш мақсадида

TOШКЕНТ ВИЛОЯТИ «АСАКА» БАНК ФИЛИАЛИ
2001 йил октябрь ойидан ҳисоб-китоб ва валюта амалиётлари бўйича тарифларни 30 фоиздан 50 фоизгача камайтирганини маълум қилади ҳамда сиз учун янги очилган валюта айирбошлаш шохбчалари манзилларини чоп этмоқда.

Шахмат хангомалари

Машҳур гротмейстер Тальдан сўради:
«Мана, бутун мен телевидение орқали чиққан қилмовим керак. Томошбинларга нима десам экан-а?»

Бўлмасам, бошнингизга айтаман, мудлатингизга муддат қўшиб беради.
— Пўнса қилмай кўяқолинг, — дебди маҳбус. — Мени умрбод қамоққа ҳужм қилинган.

«Узавтоўл» давлат акционерлик компанияси маълумияти «Иул дойида» биороси» директорининг ўринбосари Абдор Эшонқулловга аксия

«ХАЛҚ СЎЗИ» «НАРОДНОЕ СЛОВО»

МУАССИСЛАР:
Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Кенгаши ва Ўзбекистон Республикаси Вазиранлар Маҳкамаси

БўЛИМЛАР:
Иқтисодий-сўғий ҳаёт — 133-57-34;
Иқтисодиёт — 136-36-65;
Маънавият ва маърифат — 136-35-60;

Ўзбекистон Республикаси Давлат матбуот қўмитасида 00001-рақам билан рўйхатга олинган.

Навбатчи котиб — Ю. ҲАМИДОВ.
Навбатчи муҳаррир — Ф. САНАЕВ.
Навбатчи — У. ФАҲИЗОВА.
Мусаҳҳах — О. АБДУАЗИМОВ.

• МАНЗИЛИМИЗ: 700000, ГСП, Тошкент шаҳри, Матбуотчилар кўчаси, 32-уй.

Тахририятда ҳажми 5 қогодан зиёд материаллар қабул қилинмайди.

«Шарқ» нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмаҳонаси.
Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41.

Босишга топшириш вақти — 21.00.
Топширилади — 21.00.
1 2 3 4 5 6